

ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

© Скребець І. В., 2015

В умовах підтримки політики формування середнього класу в Україні, який базується на рості малих і середніх підприємств, важливу роль повинно відігравати академічне підприємництво. Адже це дозволяє створювати нові фірми, використовуючи не лише підприємницькі здібності особи-підприємця, а й науковий підхід щодо управління чи використання технологій саме як результату наукових досліджень в навчальному закладі. Виграшем тут скористаються і викладачі, які здійснюють наукові дослідження, і студенти, які залучені до досліджень, адже після закінчення ВНЗ і пошуком першого місця роботи випускника може пройти багато часу. Тому шукати свою нішу на ринку і робити перші кроки для власного працевлаштування варто ще з університету.

Вартим уваги способом підтримки для започаткування власної справи є ідея інкубаторів. Це вже досить не нове поняття у світі, адже ще з 70-80-х років ХХ століття в розвинених країнах звернули увагу на малі і середні підприємства як важливий сегмент для подальшого економічного зростання (на противагу великим ТНК і державним підприємствам)[1, с. 22]. Відтоді розпочався інтенсивний розвиток нормативної бази і матеріальної інфраструктури щодо підтримки такої діяльності. Вона стосувалась того періоду започаткування бізнесу, коли фірма вже фактично створена і несе витрати, але ще не має доходів (або вони надто малі порівняно з витратами). Саме для зниження ризиків цього періоду діяльності створювались різні інституції, але найпопулярнішою формою підтримки стали інкубатори. Вони надають 2 основні види послуг:

- забезпечення офісними чи виробничими площами ;
- консультування, забезпечення know-how та доступ до відповідних соціальних мереж, за допомогою яких можна отримати такі важливі для ведення власної справи бізнес-контакти.

Багато дослідників вказують на те, що саме можливість доступу до контактів є найціннішою послугою, яку може запропонувати інкубатор фірмі-новачку [1, с. 23].

За кордоном часто фірми, які «виросли» в інкубаторі, особливо ті, котрі пов'язані з високотехнологічними галузями та інформаційними технологіями, є результатом академічного підприємництва. Тобто це означає, що комерціалізація дослідницької діяльності (чим і є академічне підприємництво), яка реалізується у науково-технологічних парках та інкубатори, які підтримують розвиток нових фірм, можуть поєднуватись. Такий досвід вже давно існує у розвинених країнах, адже це допомагає, з одного боку надати управлінський (технологічний і т.д.) досвід підтримки бізнес-ідеї, а з іншого – допомагає покращити результати тих же наукових досліджень, які плавно перетікають в практичне русло.

Звичайно, що в розвитку академічного підприємництва існують перешкоди людського фактора – не кожен викладач, який здійснює наукові дослідження бачить себе в бізнесі, з іншого боку, часто дуже хороша ідея у випадку малого багажу практичних знань, може бути просто відкинута і не отримати подальшого розвитку. Проте важливим напрямком співпраці і вирішення проблем розвитку академічного підприємництва має стати співпраця науковців різного профілю – наприклад, з менеджменту та ІТ, адже жодна фірма будь-якого профілю не буде успішною без ефективного управління. Тому в сучасну епоху інформаційних технологій академічне середовище, особливе економічного спрямування, повинно шукати для себе нові ніші застосування своїх знань.

1. J. Wajda, M. Marczak, J. Gembargewska, L. Ratajczak. *Przez drogi i bezdoża Przedsiębiorczości Akademickiej. Praca zbiorowa pod red. J. Gembargewskiej.* – Wydawnictwo UAM w Poznaniu, Poznań, 2010 – 108 s.